

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.



Status

5·76
maj

SOCIALMEDICIN • MILJÖFRÅGOR • HANDIKAPP



Tidskrift för Riksförbundet för hjärt- och lungsjuka

pris 3:—



Real-Stolen

Specialstol för rörelsehindrade

Realstolen är svensktillverkad och utförd i kraftig stålrörskonstruktion. Höj- och sänkbar sitthöjd, tippningssäker. Realstolen är mycket flexibel och kan utrustas med en mängd olika tillbehör.



Realstol i coxitutförande med två fällbara klaffar 75 mm länkhjul låsbar sitssnurrning handmanövrerad förflyttningsbroms. Armstöd standard justerbara i bredd avtagbara.



Bidragsberättigad! Kontakta oss för ev. provstol.

Tillverkningsprogram:

Rehab-produkter. Arbets- och coxistolar. Specialitet: Real-stolen

**mercado
rehab**

Gatuadress: STUREGATAN 64

Postadress: BOX 16348, S 103 26 STOCKHOLM 16

Telefon: 08/67 39 39

Status

Organ för Riksförbundet
för hjärt- och lungsjuka

nr 5 1976 årgång 39

Ansvarig utgivare: **Albert Fredin**

Redaktör: **Erik Ransemar**

Förbundskansli:

David Bagares Gata 3, 1 tr, Sthlm

Postadress: Box 3196,

103 63 Stockholm

Telefon: 08/23 15 30

Postgiro: 95 00 11 - 7

Tryckeri:

Axlings Tryckeri AB,

Södertälje

Prenumerationspris:

Helår 25.—, medlemspren. 10.—

Ur innehållet:

Sture Wahlström skriver om den hänsynslösa utfiskning som pågår inom haven och sjöarna. Sid 5

Kvotlagstiftning har diskuterats även hos oss den sista tiden. Erik Ransemar har intervjuat Torbjörn Sundqvist, AMS, om erfarenheterna från England. Sid 8

Barnmisshandel är också en aktuell diskussionsfråga. Gunnar Nilsson sammanfattar aktuella rapporter på sid 10

Anderz Harning har skrivit en underfundig berättelse om när han hade en fransk pytonorm som reskamrat. Sid 18

Bildkräns sid 17

Kallelse till RHL:s kongress. Sid 4

Omslagsbild: Mark Markefelt
Foto sid 8: Foto-Hernleid
Foto sid 9: Mark Markefelt

Ge lungklinikerna arbetsuppgifter i hälsovården

Ursprungligen dominerades den lungmedicinska vården av tuberkulos men i takt med den minskade tuberkulosförekomsten i vårt land har den kommit att omfatta allt fler sjukdomar i luftvägar och lungor. Det gäller exempelvis hösnuva, astma, bronkiter och olika slag av lungtumörer.

Det är den sistnämnda gruppen som ser ut att bli en tvistefråga. Behöver den som t ex har astma samma kvalificerade vård som tuberkulossjuka?

Man behöver inte ha varit i så oerhört omfattande kontakt med medlemskadern inom riksförbundet för hjärt- och lungsjuka för att kunna konstatera, att det i dag i vårt land finns en stor grupp människor med så pass omfattande lungskador att deras lungkapacitet är starkt nedsatt. Varje infektion eller försämring, som en person tillhörande den här gruppen får, kräver strängt taget slutna vård för att inte övergå i allvarlig hjärtsvikt. Det är också fråga om starka psykiska påfrestningar i varje akut sjuksituation.

En riktig sammanfattning av många av dessa medlemmars livssituation ges av överläkaren M. Miladinovic på lungkliniken i Eksjö när han i en reservation i landstinget skriver: "Våra patienter dör ej av lungåkommor utan de dör av hjärtåkommor".

Det är därför som den sammanhållande specialistfunktionen behövs. "På lungkliniken försöker vi förbättra patientens lungfunktion, lindra eller förebygga orsakerna som leder till att patientens liv blir förkortat", säger Miladinovic vidare. Det är just kombinationen av åtgärder som är viktig. Aldrig så många skickliga specialister ett stort sjukhus kan visa upp, kan uppväga behovet av en specialistfunktion, nämligen den som tar det totala ansvaret för patienten under hela vård- och behandlingsperioden.

Men en astmasjuk blir inte "botad" under en vårdtid på det sättet att han eller hon kan ta adjö av sjukhusets vårdavdelning i förhoppningen om att det var en kort och sällsynt period i livet den här sjukhustiden. Astmapatienten har ett stort behov av att ha en läkare eller en avdelning eller klinik dit han eller hon kan vända sig varje gång det uppstår en nedgång i kapaciteten.

Att ha astma eller liknande lungsjukdomar är en stark psykisk press. Det är också en stark press på den sjukes anhöriga. Sjukdomen ingriper i familjesituationen.

Vad svensk sjukvård mer behöver satsa på när det gäller astma är ett totalt engagemang i de astmasjukas situation. Det betyder ett större, effektivare och ett kontinuerligt samarbete med företagshälsovården, där sådan finns, för att förebygga sjukdomar rent allmänt men också för att minska recidivrisken för de före detta patienter, som sjukhuset har haft, och därutöver resurser för uppföljning av de som man inte når via företagshälsovården.

Ett sådant profylaktiskt arbete, ett hälsovårdsarbete kombinerat med specialistarbete på lungklinikerna inom sjukhuset, klarar man inte utan väl utbyggda och sammanhållande avdelningar. Lungvården får därför inte nedrustas eller sprängas ut på olika sidoavdelningar även om dessa teoretiskt sett kan anses ligga nära lungvården.

I ett läge där företagshälsovården bara befinner sig i uppbyggnadsskedet och där företagshälsovården inte ens är integrerad i samhällets hälsovård bör man fara försiktigt fram med nedrustningen av lungsjukvården på våra sjukhus.

ERIK RANSEMAR

Probs

Regeringen lägger fram förslag om helt ny arbetsskadslag

En helt ny lagstiftning för ersättning vid skador i arbetet kommer den 1 juli 1977, om regeringens nu framlagda förslag går igenom.

Den nya arbetsskadeförsäkringen byggs på två grundläggande regler:

- Alla skador och sjukdomar som har uppstått på grund av olycksfall eller annan skadlig inverkan i arbetet skall anses som arbetsskador.
- Den som drabbas av skada i arbetet skall genom arbetsskadeförsäkringen i princip ha rätt till full ersättning för inkomstbortfallet.

Den nya arbetsskadeförsäkringen renodlas till en försäkring för inkomstförlust på grund av skador i arbetet. Skadeståndersättningar för lyte och

men skall i fortsättningen helt regleras genom gällande avtal om trygghetsförsäkring vid yrkesskada (TFY).

Begreppet arbetsskada

Den nya lagen innebär bl a att alla skador och sjukdomar som har uppstått på grund av olycksfall eller annan skadlig inverkan i arbetet skall anses som arbetsskador. Denna regel ersätter bl a nuvarande särskilda förteckning över ersättningsgrundande yrkessjukdomar. För smittosamma sjukdomar som skall omfattas av arbetsskadeskyddet kommer liksom nu att finnas en särskild förteckning. I denna skall även den s k sjukhussjukan ingå. Beträffande bevisreglerna föreslås generellt att arbetsskada skall anses föreligga om inte betydligt starkare skäl talar mot det.

Den nya lagen skall gälla för alla arbetssjukdomar som uppträder efter lagens ikraftträdande den 1 juli 1977.

Full ersättning vid arbetsskada

Den nya arbetsskadeförsäkringen renodlas till en socialförsäkring för inkomstförlust på grund av skador i arbetet då dessa varat längre än 90 dagar. Under de första 90 dagarna skall liksom nu i huvudsak den vanliga sjukförsäkringen tillämpas. Vid fortsatt sjukdom ger arbetsskadeförsäkringen full ersättning för inkomstbortfallet. Vid bestående nedsättning i arbetsförmågan kommer den skadade att få en livränta som också i princip ger full kompensation för den inkomstförlust som skadan har orsakat. Livräntan skall utgöra skillnaden mellan den inkomst den försäkrade skulle ha haft om han inte skadats och den inkomst som han trots skadan kan beräknas komma att få. Livräntan skall ersätta inkomstförlust upp till samma inkomsttak som gäller för sjukpenning och ATP, dvs 7 1/2 basbelopp, vilket fn motsvarar en årsinkomst på 75 000 kr. Genom anknytning till basbeloppet görs livräntan värdebeständig.

Samordning allmän pension — livränta

De nuvarande bestämmelserna om samordning mellan allmän pension och livränta föreslås ersatta med förenklade regler. Dessa nya regler innebär att den som har förtidspension utöver pensionen kommer att få en livränta från arbetsskadeförsäkringen som täcker hela den återstående delen av inkomstförlusten efter arbetsskadan. Livräntan skall vara pensionsgrundande för ålderspension från ATP och gälla fram till pensionsåldern vid 65 år. Därefter skall gälla en enkel garantiregel.

Livränta till efterlevande

Livräntorna till efterlevande vid dödsolyckor i arbetet föreslås anpassade till de principer som gäller för änkepension och barnpension från folkpensioneringen. Förmånerna för barn förbättras. Den särskilda begravningshjälpen förbättras också.

Ersättning för lyte och men

För närvarande är många livräntor i realiteten skadeståndersättningar för lyte och men. I framtiden skall livräntan avse arbetsskadans försörjningsmässiga konsekvenser vilket innebär att arbetsskadeförsäkringen renodlas till en försäkring för inkomstbortfall på grund av arbetsskador. Ersättningar för lyte och men skall i fortsättningen regleras helt genom de avtal om trygghetsförsäkring vid yrkesskada (TFY) som har ingåtts av parterna på arbetsmarknaden. Genom trygghetsförsäkringen har arbetsgivaren tagit på sig skadeståndsmässigt ansvar för personskada som har orsakats av arbetet.

Administration m m

Den nya arbetsskadeförsäkringen skall liksom nuvarande yrkesskadeförsäkring helt finansieras genom arbetsgivaravgifter. Avgiften blir tills vidare oförändrat 0,25 %. Administrationen av arbetsskadeförsäkringen föreslås decentraliserad från riks-försäkringsverket till de allmänna försäkringskassorna vilket till viss del redan har skett. Övergångsvis skall äldre yrkesskadeärenden handläggas av riks-försäkringsverket. Besvärsreglerna föreslås bli desamma som för socialförsäkringen i övrigt. Det innebär bl a att försäkringsrådet skall upphöra med utgången av juni 1978.

Den nya lagstiftningen föreslås träda i kraft den 1 juli 1977. Innan dess skall läggas fram särskilda förslag om övergångsordningar för äldre yrkesskadelivräntor m m och till omreglering av nuvarande frivilliga yrkesskadeförsäkring för egenföretagare. ■

RHL:s LOKALFÖRENINGAR

kallas härmed till förbundets
XXI:a KONGRESS

som hålles på Grand Hotell, Hallbergsgatan 14, Borås,
den 2—4 juli 1976

REPRESENTATIONS RÄTT innefattande rösträtt har varje
lokalförening för ett fullmaktsförsett ombud

Anmälnings- och fullmaktsblanketter utsändes till lokal-
föreningarna

Mindre lokalföreningar inom samma distrikt kan utse
gemensamt ombud



Räcker fisken till?

Sture Wahlström skriver om den hänsynslösa utfiskning som pågår inom världens alla hav och insjöar

Dela världens fiskefångst i två delar. Den ena delen går till mänsklig föda. Den andra delen blir fiskmjöl, fiskolja och annat. Fiskmjölet blir djurföda, fiskoljan går till industrin. Är det en förnuftig användning? Håller vi på att utrota fiskbeståndet genom ett hänsynslöst rovfiskande? Det är sådana saker som STURE WAHLSTRÖM tar upp i denna miljöartikel.

Man kan dela världens sammanlagda fiskefångst i två ungefär lika stora de-

lar vad beträffar sättet att använda den. Ena hälften av fångsten går till människoföda. Femtio procent av denna del används som färsk fisk och de övriga femtio procent som fisk bearbetad på olika sätt: fryst, rökt, saltad, konserverad etc. Den andra hälften av den totala fångsten används inte som människoföda utan förvandlas till fiskmjöl, fiskolja och en del andra produkter. Fiskmjölet utnyttjas först och främst som proteinrikt kraftfoder vid boskapsskötsel, uppfödning av fjäderfä och svin, dammodling m.m. Fiskoljan ingår i en lång rad industriprodukter,

exempelvis margarin, skosvärta, målarfärg och åtskilligt annat.

Sillen är förstklassigt näringsmedel

Naturligtvis kan det hävdas att man behöver fisk till allt det här. Men med hänsyn tagen till den proteinbrist som råder i stora delar av världen verkar ju det hela i hög grad snedvridet. Nog kan det med fog sägas, att förmågan och villigheten att på ett något så när vettigt sätt använda och fördela näringsmedlen är minst sagt bristfällig. Sillfisk, för att ta bara ett enda exem-



Här lägger man in räkor för djupfrysning

pel, är ett första klassens näringsmedel, både vad gäller kalorivärde och protein- och vitamininnehåll. Mer än hälften av denna fisk omsätts till boscap och fjäderfä, vilka man sedan finner på borden huvudsakligen hos de befolkningsgrupper där näringsbehovet i förväg är gott och väl täckt.

Strömningen blir djurföda

Det finns massor av exempel på mer eller mindre vansinnig användning av värdefull fisk. Varje år fångar till exempel åländska fiskare stora mängder strömning, som tyvärr knappast alls används till människoföda. Av "vissa konserveringstekniska skäl", som det heter, går huvudparten till österbottniska pälsdjursfarmer! Den åländska strömningen bidrar alltså föga till världshushållningen på livsmedelssidan — men den ökar utbudet av minkpälsar, vilka ju näppeligen kan inordnas under beteckningen nödvändighetsvaror.

Fisken dör genom förgiftning

Oavsett vad havens, insjöarnas och flodernas fisk får för användning, måste man i alla fall ställa frågan: Räcker fisken till? Kommer den inte att ta slut inom en inte alltför avlägsen framtid?

Överallt pågår hänsynslös utfiskning.

Dessutom dör det fisk i massor genom förgiftning och nedsmutsning av hav och insjöar. Vi har i vårt eget land hundratals svartlistade fiskevatten. Fisken där har förklarats otjänlig till människoföda. Det finns också vatten som inte längre härbärgerar någon fisk alls.

Naturligtvis borde vi se till att våra sötvatten hölls så rena som möjligt och att fiskbeståndet i dem kunde ökas. Detta inte minst med tanke på den fruktansvärda överfiskningen i världshavet.

Om fisken utrotas dör Island

I Nordatlanten och Nordsjön börjar läget bli helt ohållbart, och allra svårast är situationen för islänningarna, som trots protester i massor försvarar sin utvidgning av fiskegränsen från 50 till 200 sjömil. Om inte kontrollen över fisket kring Island skärps hårt, säger man, så kommer fisken att utrotas. Och om fisken utrotas dör Island. Man får hålla i minnet att fisk och fiskprodukter utgör 80 procent av den isländska exporten.

De främmande fiskeflottorna, till stor del ägda av multijättar från bl.a. Storbritannien och Västtyskland, månår bara om vinsterna. Återväxten bekymrar de sig inte det minsta om.

I torskfisket kring Island ökades fiskeintensiteten med 87 procent mellan 1954 och 1964, men fångsterna minskade med en femtedel. År 1971 kom en fiskerirapport som förklarade att torskbeståndet i hela Nordatlanten, och vid Island i synnerhet, överskattades. Fångsterna borde, sadet det, sänkas till hälften. Torskstammarna tål inte den stora dödlighet som rovfisket innebär, stod det i rapporten. Bara en av 100 torsk har hinner bli 10 år gammal. En femtonårig torsk är numera en sällsynthet. Hälften av torskarna dör innan de är köns mogna. Samtidigt som fångstutbytet försämras blir brittiska trålare större, får bättre elektronisk utrustning och effektivare metoder över huvud taget. Men de får ingen motsvarande förbättring av fångsten. Torsken hinner inte föroka sig.

Monopolföretagen kontrollerar

För många av de brittiska och tyska trålarna står Unilever som ägare (aktiemajoritet i västtyska Nordsee med 58 trålare, och ägare av Boston Deep Sea med 80 trålare). En annan brittisk koncern, Associated Fisheries Ltd, äger 164 trålare.

Det finns alltså en grundläggande skillnad i ägandeförhållandet mellan isländska hemmafiskare och de stora ut-

ländska trålararmadorna. Samt vitt skilda intressen. Islänningarna vill ha ett lönsamt fiske, men det måste vara ett balanserat fiskeuttag. Det bryr sig inte multijättarna ett dyft om.

Även frysfiskmarknaden kontrolleras av två giganter: Findus, ägt av multijätten Nestlé och Unilever, vars frysegren heter Birds Eye Food.

Rovfiske i alla haven

Läget för det nordatlantiska fisket börjar helt enkelt bli katastrofalt. De stora nationerna bedriver, trots att de vid två havsrättskonferenser talat vackert om kvotering, ett oavbrutet rovfiske. I Östersjön och Bottenhavet opererar östtyska trålfiskare och använder finmaskiga trålar, så att rubb och stubb åker med.

Rovfiske pågår i alla jordens hav, och till de största syndarna hör Japan och Sovjetunionen. Efter oss syndaflo den, tycks vara deras valspråk.

Optimisterna säger: Fisken tar kanske slut på många håll, men man bör kunna ersätta uteblivna havsfångster genom att odla fiskyngel, musslor m m i slutna system med reningsverk och uppvärmning.

Sådana anläggningar finns redan på åtskilliga håll, men de spelar i globalt sammanhang ännu så länge en mycket obetydlig roll.

Flertalet människor brukar peka på det faktum att haven täcker nära tre fjärdedelar av jordytan. Så visst borde det väl då finnas tillräckligt med fisk, menar de.

Det öppna havet är öken

Det man inte alls tänker på, är det faktum att det öppna havet — uppskattningsvis 90 procent av oceanerna — måste betraktas som en biologisk öken, vilken nästan inte bidrar med någonting alls till det nuvarande fisket och som ger föga hopp om någon förbättring i framtiden. Huvuddelen av havens djur lever och fångas i de relativt grunda kustvattnen.

De områden som myllrar av fisk har den rätta kombinationen av vind, strömmar och slutning mot kontinentallan, så att vatten innehållande näringsämnen från döda havsorganismer kan komma upp till ytan.

När dessa näringsämnen når de vattenskikt, där solljuset tränger igenom vattnet, uppkommer en snabb förökning av små växter och djur vilka tjänar till föda för fisken.

"Områdena med uppvällande näringsämnen utgör bara omkring 0,1 procent av havet, men frambringar hälften av världens fisktillgång", skriver den amerikanske biologen W. W.



Även skaldjuret är utsatta för rovfiske

Murdoch i en bok med titeln "Miljöresurserna, föroreningarna och samhället".

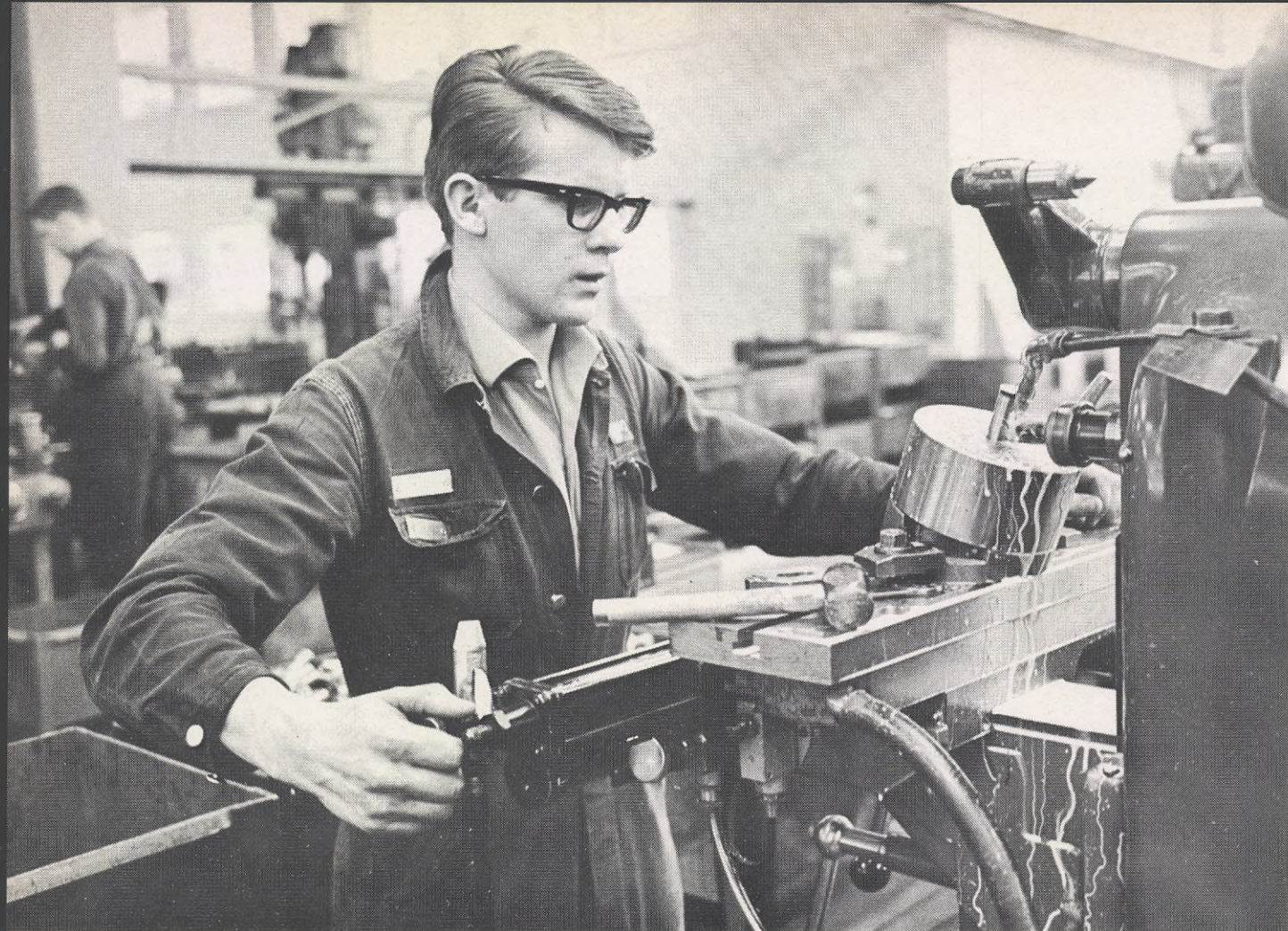
Ingen obegränsad reservoar

Haven är följaktligen ingen obegränsad reservoar för födoämnen. Den världsberömda undervattensforskaren Jacques-Yves Cousteau varskodde, när han återvände från en omfattande forskningsresa härom året, om att livet i oceanerna minskat med 40 procent under en femårsperiod på grund av utfiskning och förorening.

Liknande rapporter har på sista tiden kommit från många håll — bl a från Thor Heyerdahl, som alldeles särskilt uppehåller sig vid de enorma föroreningar han kunnat observera i Atlanten och Stilla havet.

Föroreningarna är många

Föroreningarna är av många olika slag. En stor föroreningrisk utgör de många oljeborrningsplattformarna i Nordsjön. Skageracks botten är i hög grad nedkletad med plast och annat otyg. Bohusfiskare som fiskar i Norska rännan 30—80 km utanför svenska kusten får ideligen upp stora plastsjok i sina trålar. I Medelhavet är nedsmutsningen ännu värre, medan den enligt senaste rapporter tycks ha minskat något i Östersjön. På USA:s östkust har skövlingen av grus och sand ur havet bl a lett till att väldiga ostronbankar totalförstörts. I Öresund tas årligen upp nära en miljon ton sand, och även här räknar man med att det småningom skall uppstå problem av biologiskt och annat slag. ■



*Det här är en fräsare i arbete vid sin maskin i en svensk industri.
Bilden har alltså inte direkt anknytning till texten.*

Kvotlagstiftningen

används i England men hjälper inte

Kvotlagstiftning för att komma tillrätta med svårigheterna att skaffa arbeten åt personer med nedsatt arbetsförmåga har aktualiserats på nytt. Det brukar också vara så varje gång det kärvar på arbetsmarknaden. Sverige har aldrig haft någon kvotlagstiftning. I de stora industriländerna är det en vanlig företeelse. Förste byråsekreterare **TORBJÖRN SUNDQVIST** vid arbetsmarknadsstyrelsens arbetsvårdsenhet kan berätta om organisation och resultat av kvotlagstiftning. Ett aktuellt land är Storbritannien.

— Den engelska arbetsförmedlingen har på många sätt varit ett mönster för arbetsförmedlingarna runt om i världen. Har det haft betydelse för utformningen av kvotlagstiftningen?

— Det har det säkert. Den engelska arbetsförmedlingen kom mycket tidigt i gång. Redan 1910 hade man ett nätverk av förmedlingar i öriket. Det var en statlig verksamhet redan från början.

— De bägge världskrigen, som drabbade England hårt, har väl också haft betydelse?

— Ja, sammanhanget är helt klart. Redan 1916 startade man i England en

omskolningsverksamhet för krigsinvalider. För att få fram arbeten för de krigsskadade tillkom den sk Kings National Roll Scheme. Det var inte enbart ett diplom, som samarbetsviliga företag fick, utan det innebar också att företag som sysselsatte 5 % krigsskadade hade företräde vid tecknande av leveranskontrakt till staten.

— Men nu gällande system är av senare datum?

— Den mera omfattande lagstiftningen påbörjades 1941. Då tillsattes en kommitté som utarbetade ett lagförslag som antogs 1944 och fick namnet Disabled Persons (Employment) Act.

En mindre revidering skedde 1958.

— Vilka former tog sig den här lagstiftningen?

— Lagen underströk betydelsen av anställning som ett led i rehabiliteringen av handikappade. Jämte arbetsutbildning och yrkesutbildning infördes kvotlagstiftningen som hjälpmedel för att få fram anställningar på reguljära arbetsmarknaden. Dessutom satsade man på skyddad sysselsättning för den lilla grupp som inte kunde konkurrera på reguljära arbetsmarknaden.

1941 hade man fått en provisorisk arbetsvårdsorganisation. Denna permanentades 1944 och fick till ny uppgift att upprätta en frivillig registrering av handikappade.

Genom kvotlagstiftningen ålades alla företag som hade minst 20 anställda att ha minst 3 % registrerade handikappade anställda.

Något senare — år 1946 — kompletterades kvotlagen med möjligheten att reservera vissa yrken för handikappade.

För att biträda med administrationen av lagstiftningen tillsatte arbetsministern ett centralt råd för sysselsättning av handikappade. Det kan i viss mån jämföras med vår centrala arbetsvårdsdelegation som tillkom några år senare.

Sen tillkom det lokala rådgivande handikappkommittéer med liknande sammansättning för att biträda arbetsvärden på fältet.

— Hur gick det med kvotlagstiftningen? Fick den gynnsamma effekter för de handikappade?

— År 1956 gjorde man en noggrann uppföljning av det engelska rehabiliteringssystemet. Den kommittén mötte inte någon kritik av kvotsystemet. Man hade räknat fram att det då fanns 66 000 företag som var kvotskyldiga och att de i medeltal hade 3,5 % handikappade anställda. Endast fyra fall av allvarliga brott mot lagen hade lagförts sedan systemet trädde i kraft.

Kommittén ansåg att kvoten var accepterad inom industrin och även om den var onödig i tider av full sysselsättning så var det pedagogiska värdet av lagen så stort att den borde behållas utan större förändringar, ansåg man.

— Men sedan kom 60-talet med en ökad arbetslöshet?

— Ja och den drabbade handikappade oerhört mycket starkare än övriga arbetssökande. Medan man tex 1972 hade ett arbetslöshetsstal på 4,8 % för männen och 1,6 % för kvinnorna bland samtliga arbetslösa var den för de registrerade handikappade männen



Även Västtyskland, där denna bild är tagen, har sedan länge ett kvotssystem för att få fram arbeten åt handikappade.

15 % och för kvinnorna 11,5 %. Det är således stora skillnader.

— Hur ser man i dagsläget på kvotlagstiftningen i England

— Man har under åren 1970—74 gjort tre utredningar om arbetsvårdens service, inkluderande skyddad sysselsättning. En särskild rapport tog upp kvotlagstiftningen som ett hjälpmedel för arbetsvärden.

Där rekommenderade man en ökad effektivisering av kvotlagstiftningen innan man prövade andra utvägar. Det visar sig att staten har en högre andel anställda, 2,21 % i oktober 1974, än privata företag som inte hade mer än 2,07 % handikappade anställda trots laglig skyldighet.

— I december 1975 tog regeringen ställning till förslagen. Man ville behålla kvotlagstiftningen på 3 %, men man föreslog samtidigt en rad av kompletterande arbetsvårdsåtgärder. Staten ska revidera sin anställningspolitik och årligen lämna rapport om hur många handikappade man har anställda. Man ska införa bidrag till företagen för tekniska hjälpmedel och särskilda anordningar. Man tänker också satsa mer på halvskyddad verksamhet. Där tänker man sig speciella arbetsplatser med egna arbetsledare och att dessa ska få företräde till beställningar från staten. Man ska också inrätta ett permanent utbildningscenter för utbildning av arbetsvårdspersonal. Man ska stärka arbetsvårdspersonalens ställning genom befordringstjänster. Man ska öka samverkan med den medicinska rehabiliteringen och planerar att inrätta hel-

tidstjänster för arbetsvårdare vid dessa sjukhus.

— Men det finns väl också kritiska röster i England mot kvotlagstiftningen?

— Handikapporganisationerna är tveksamma till kvotlagstiftningen. Det finns en utbredd ovilja mot att registrera sig som "disabled" liksom att utnyttja registreringen för att skaffa sig ett jobb. Vid en efterkontroll av en arbetslöshetsundersökning i oktober 1970 fick man fram uppgifter som visade, att registreringen inte hade varit till någon fördel när det gällde anställning och inte heller medförde kortare arbetslöshetstid. Arbetsmarknadsministeriets undersökningar visar också att registreringen endast tar upp omkring hälften av de anställda handikappade. Registreringen tar också upp en betydande del av arbetsvårdens arbete, ett arbete som i stället skulle kunna användas för kontakter med företag och handikappade arbetssökande.

— Är erfarenheterna i andra länder som har kvotlagstiftning lika med Englands?

— I regel har man haft högre kvoter än i England och också mer differentierade kvoter för olika branscher. Det är därför svårt att göra exakta jämförelser. I stort tycks man ha haft samma problem. I tider av full sysselsättning lyckas man inte fylla kvoterna och när det blir dåliga tider blir arbetslösheten trots kvotsystemet hög för personer med handikapp av olika slag.

Erik Ransemar

Man har gjort ett barn illa . . .

Gunnar Nilsson sammanfattar aktuella rapporter om barnmisshandel och dess orsaker

Nordisk medicin har i en artikel av överläkaren vid Det social-pædiatriske ambulatorium, Rigshospitalet i Köpenhamn, behandlat barnmisshandel som ett samhällsproblem.

Misshandel av barn, sjuka, handikappade, fattiga och sk efterblivna har förekommit i alla tider och i nästan alla kulturer. En person riktar sin aggression ofta mot den försvarslöse. Misshandeln behöver knappast vara endast fysisk, utan den psykiska är lika vanlig och — våldig för en människas hälsa.

Strafftraditionen

Den danske läkaren påpekar att straffet och följaktligen strafftraditionen är en funktion av klassamhället.

Får man tolka den danske läkaren skulle straffet tjäna den härskande klassen i förtrycket av den behärskade, ekonomiskt underkuvade klassen. Straffsedvänjorna har färgat av sig på de mänskliga relationerna i samhällets primärgrupper och i infrastrukturerna. Inom den förtryckta klassen uppstår en differentiering, och det högre skiktet i klassen söker hålla det lägre tyglat genom tvång. Slutligen blir straffet riktat mot medlemmarna av den egna familjen, särskilt mot kvinnorna och barnen.

Den danske läkaren anför exempel, som måste göra socialvårdsmyndigheterna i de nordiska länderna pinsamt berörda: I Danmark satte socialministeriet straffregler på pränt för barn som vistades på barnhem:

"1) et eller to slag med den flade hånd på kinden, uden at øret berøres, eller 2) for børn under 10 år 5 slag på sædet med den flade hånd, eller 3) for drenge mellem 10 år og 15 år indtil 3, og for drenge mellem 15 og 18 år indtil 6 slag på sædet med et tyndt spanskror, der ikke må være over 4 cm i omkreds og ikke over 1 m langt". Først 1967 bannlyser familjeministeriet kroppsagan som bestraffningsform, men de psykiska tvångsmedlen är alltså alljämt tillåtna.

Kroppsagan som bestraffningsmedel för att korrigera avvikande beteende

avvisas bestämt av den kände danske kriminologen Stephan Hurwitz: prygelstraffet tjänar inget som helst konstruktivt syfte.

Alienationen och samhällets sociala kris

En dansk forskare Gideon Zlotnik har undersökt olika fall av konstaterad barnmisshandel och konstaterar därvid att föräldrarnas sociala och ekonomiska bakgrund är miserabel. Psykiskt och socialt deformerade människor är skuld till de flesta brotten, men undantag finns, vilket bekräftas av fallet med den danske läkarfamiljen som mördat sina asiatiska fosterbarn.

Att förebygga barnmisshandel

I samma nummer av Nordisk Medicin diskuterar den norske läkaren Ottar Tangen hur man skall gå till väga för att förebygga barnmisshandeln. Tangen är systematikern, som definierar begrepp och ordnar beteendemönstren i klasser och grupper.

I begreppet "battered child syndrome" ingår fysiskt och psykiskt våld.

Författaren refererar vad som anses höra till psykiskt våld mot barnet: man avvisar det, framställer förbud och påbud av olika slag, nonchalerar det, när det pockar på uppmärksamhet och omsorg, kommenderar barnet, föräldrarna tvingar det till meningslösheter. Djupgående psykiska störningar och skador uppstår genom en kombination av auktoritära attityder i förhållande till barnet, avvisning och kroppsaga. Uppräkningen av olika former av sådana beteenden och tvångshandlingar riktade mot barn är omfattande: barn utsätts för damm och smittorisker, kyla och måste vistas i rökiga eller för varma rum; skarpt ljus riktas mot ögonen när de sover, de tvingas att äta mat från golvet, tvingas bära skor som är för trånga, bälten över magen och plågas på andra helt meningslösa sätt.

Den emotionella försummelsen

Ottar Tangen påpekar att det oftare är den emotionella försummelsen av barnet än den materiella, som man måste fästa uppmärksamheten vid. Författa-

ren refererar ett fall från en norsk rättegång, där barnet blivit så emotionellt försummat att det varken kunde gråta, tala eller le.

Hur ser barnmisshandlaren ut?

Ja, hur ser barnmisshandlaren ut, in-värtas och utvärtas? Frågan kan med all rätt ställas.

Föräldramyndigheten ger den maktlystne fritt utlopp för dunkla böjelser eller maktlystnad. Barnmisshandlarna återfinns hos båda könen: man hycklar kärlek till barnet samtidigt som man söker få det att helt underordna sig den egna viljan och egna önskningsar, att uppföra sig, tala, som man själv önskar att barnet skall göra.

Människor med sadistiska böjelser gör sig skyldig till barnmisshandel.

Vanliga är kränkningarna av barnet genom ord, uttryck eller åtbörder. Prygel för bagatellartade förseelser; hot, misstänksamhet; barnet blir objekt för irriterade föräldrar som riktar ilskan mot den försvarslöse.

Och barnmisshandlaren rättfärdigar sitt handlingssätt genom att hänvisa till sin absoluta rätt över barnet. Egoistiska eller kärlekslösa mödrar utsätter särskilt pojkar för psykiska våldshandlingar och låter sina aggressioner riktas mot barnet allena.

När myndigheter, som är satta att vaka över barnets säkerhet förhör eller undersöker misstänkta för barnmisshandel, är de ofta aningslösa. Det djupt plågade barnet klänger sig fast vid modern, som ett uttryck för behovet av skydd, och detta tolkas som tillgivenhet. Den skrämdes reaktion missförstås.

Ottar Tangens rekommendationer

Ottar Tangen ser bara symtomerna och klassificerar dem, ordnar de psykopatiska beteendena i klasser och underavdelningar. Han förordar skärpta straff och skyndar sig att legalisera våld mot föräldrar som begår brott mot barn. Den norske läkaren har också en stark tendens att se barnmisshandeln som ett isolerat fenomen, även om han medger att barnmisshandlaren själv blivit misshandlad som barn. Att

kvinnor i så stor utsträckning som refererats gör sig skyldiga till psykiskt och även fysiskt våld mot barn förefaller Tangen vilja förklara med socialt arv, vilket kan vara riktigt i många fall, dock inte i alla.

Förtryckets systematik

Aggressionen bland kvinnorna i det moderna samhället är inte mer svåröklarlig än aggressionen mot kvinnor. Förtryck föder förtryck, liksom hat ofta får hat till gensvar. Utan en analys av det mänskliga samhällets utveckling och våldets orsaker är det ganska svårt att förklara våldet som ett mänskligt och samhälligt fenomen. Det blir också utan denna analys svårare att förklara varför samhälligt och individuellt våld helt saknas i vissa kulturer, ja att det där t o m framställs såsom något avskyvärt och tarvligt och betraktas och behandlas som omänskligt och förnedrande.

Den mest logiska förklaringen måste vara, att tvånget har sin rot i de mänskliga samhällsformernas struktur. En stam, en nation, en samhällsklass utövar tvång och våld mot en annan. Därigenom uppstår det syndrom, som hos den vuxne ger upphov till starka behov av kompensation: man tillfredsställer dessa behov genom att utöva

våld och förtryck mot sina medmänniskor.

Kritik, kommentarer

De båda författarna har uppehållit sig vid förtryck och våld mot barn utövat av föräldrar och släktingar eller av andra vårdnadshavare och har också diskuterat medel och metoder för att förebygga sådant. Vad författarna glömmer är det våld som utövas mot barnen annorstädes: i skolor, i föreningar, som säger sig vilja göra det bästa för barnen och i samhället i övrigt. Den vuxnes dominans över barnen och de unga kan ta sig många former och uttryck. Barnen beordras utföra saker och ting för de vuxna, barnen trängs undan i köer eller förbigås eller trakasseras på annat sätt. Barn utsätts för pennalism av jämnåriga eller något äldre barn.

Om man vill diskutera och söka bot mot det onda, som ibland tagit sig så allvarliga former att barn eller ungdomar dödas, får man inte heller bortse från det legaliserade våldet från statens sida mot de egna medborgarna eller mot andra folk. Krig är väl alldeles uppenbart våld av sådana dimensioner, att det skulle förtjänas att diskuteras.

Många tror sig också om att kunna driva ut djävulen med belsebub, att

eliminera våld genom att utöva våld.

Det finns förvisso ingen enkel formel för att eliminera våldet, men det är tänkvärt, att i primitiva kulturer, där alla betraktade sig och allt levande som den store faderns barn, och där samhällets grundläggande materiella rikedomar var gemensamma, där var och är våldet rudimentärt.

Vi menar bara att våldet måste ses i sitt samhällliga sammanhang, och man kan hålla med en norsk filosof, som vill påstå att nazisterna med sin judeutrotning för generationer åstadkom obotlig skada hos det egna folket och det judiska folket självt. Kanske tänkvärt därigenom att judarna i Israel inte dragit sig för att besvara minsta våld från arabernas sida med tiofalt, hundrafalt hårdare vedergällning, som skoningslöst drabbat barn, unga, vuxna och gamla.

Det är alltså helt onödigt att mystifiera våldet, ty det låter sig svårligen förklaras genom hänvisning till den mänskliga naturen, ty människan som djur är tämligen ensam om att saklöst rikta våldet mot individer av den egna arten, och detta förhållande menar jag måste ha sin rot i de på klasser och klassförtryck byggda samhällsstrukturerna, som hittills dominerat våra kulturer. ■

Zum Franziskaner

En av Stockholms äldsta bevarade krogar med underbar utsikt över Strömmen

- Svensk husmanskost
- Tyska specialiteter och
- à la carte

Plånboksvänliga priser

OBS! Sotare med dillsmör

FULLSTÄNDIGA RÄTTIGHETER



Rest. Zum Franziskaner

Skeppsbron 44 - 111 30 Stockholm - Tel. 08/11 83 30

GAMLA STAN

Välkommen

MYNT MEDALJER

KÖPES ● SÄLJES

SPECIELLT SÖKER VI

GULD MYNT

SVENSKA OCH UTLÄNDSKA

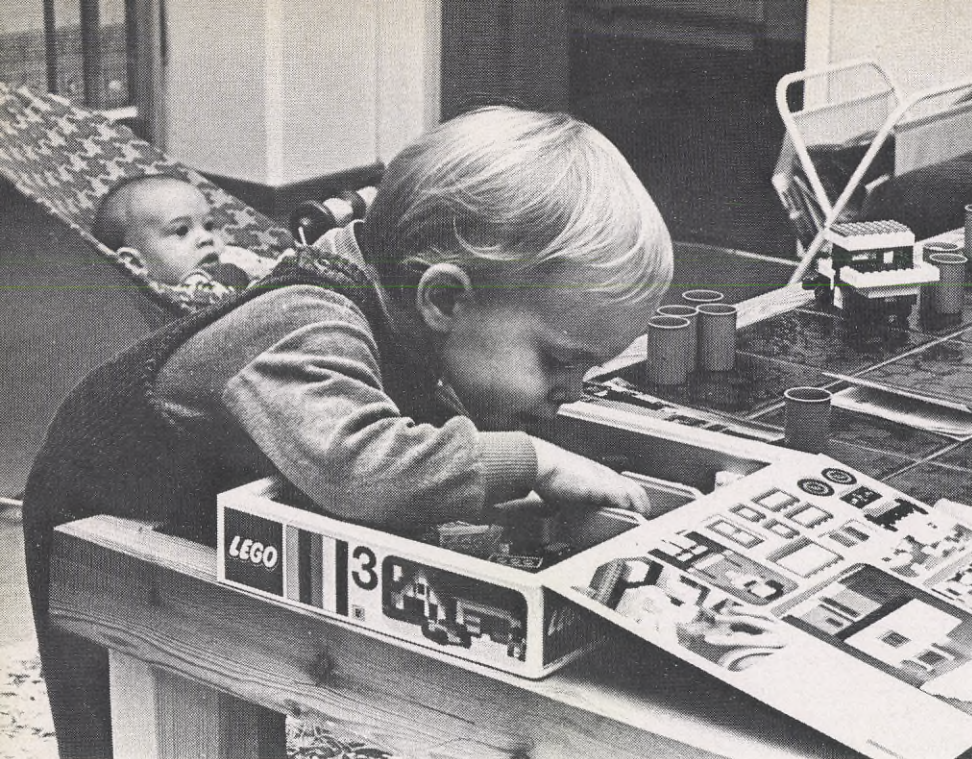
FRÅN ANTIKEN TILL NUTID

HÖGA PRISER ERHÅLLES

STRANDBERGS MYNTHANDEL

Mäster Samuelsgatan 25 — 103 81 Stockholm

Tel. 08/21 42 65, 21 42 27



Små människor i Saltsjö-Boo i Sverige

Du måste lära känna människorna

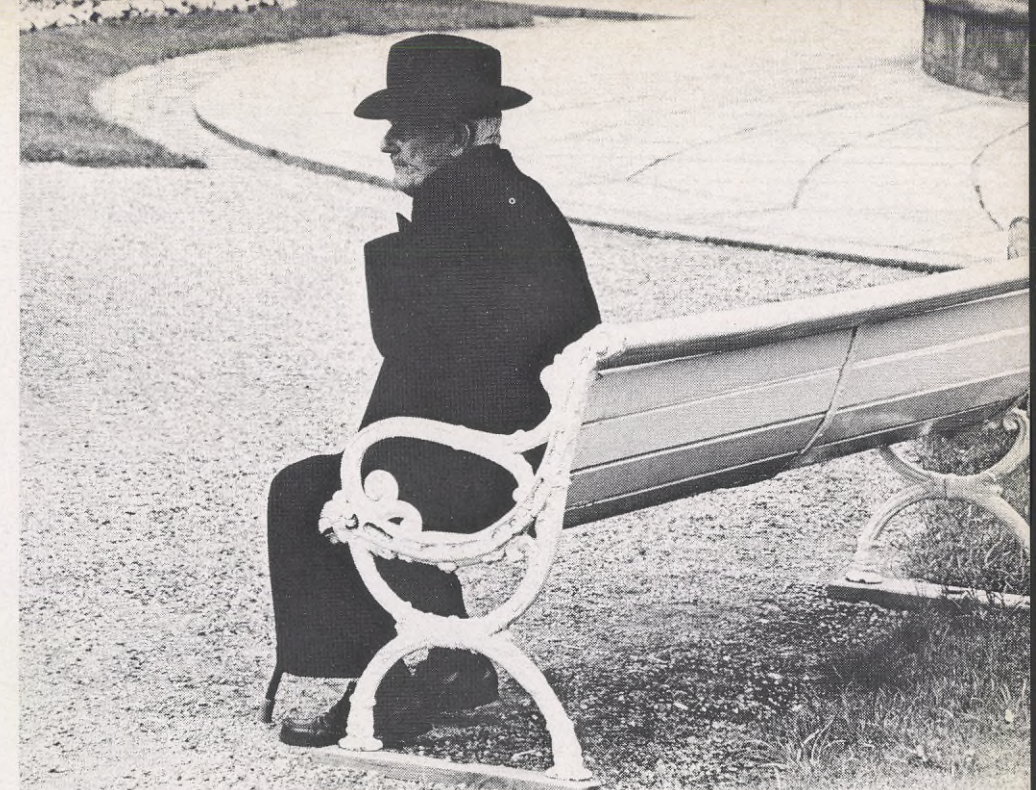
Havet har inga andra vågor än du ser
Stjärnorna har inget annat ljus än du ser
Människorna har inga hemligheter som du inte kan se
Du måste lära känna människorna

Försök inte känna människorna från människan
Du måste utgå från människorna
Då måste du känna ordet gemenskap
och du måste veta vad som menas med gemenskap

Gemenskap är inte människornas samlade egoism
Gemenskap är den kraft som upphäver egoismen
En samling droppar är inte en våg
men ändå är en våg en samling droppar

Gemenskapen i sig själv bygger inga världar
Det är den organiserade gemenskapen som bygger världar
som skapar människor värdiga ett liv i gemenskap
som skapar en värld värdig dessa människor

Erik Ransemar



Ensam man i Wien

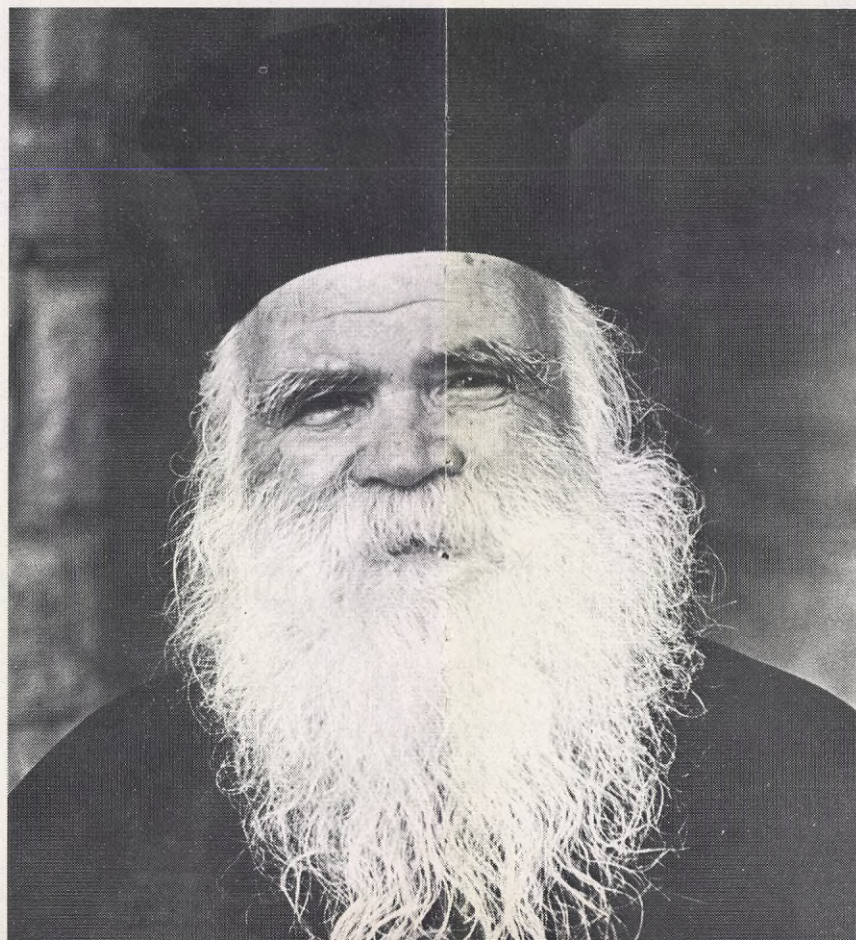
Människor

Foto: Mark Markefelt

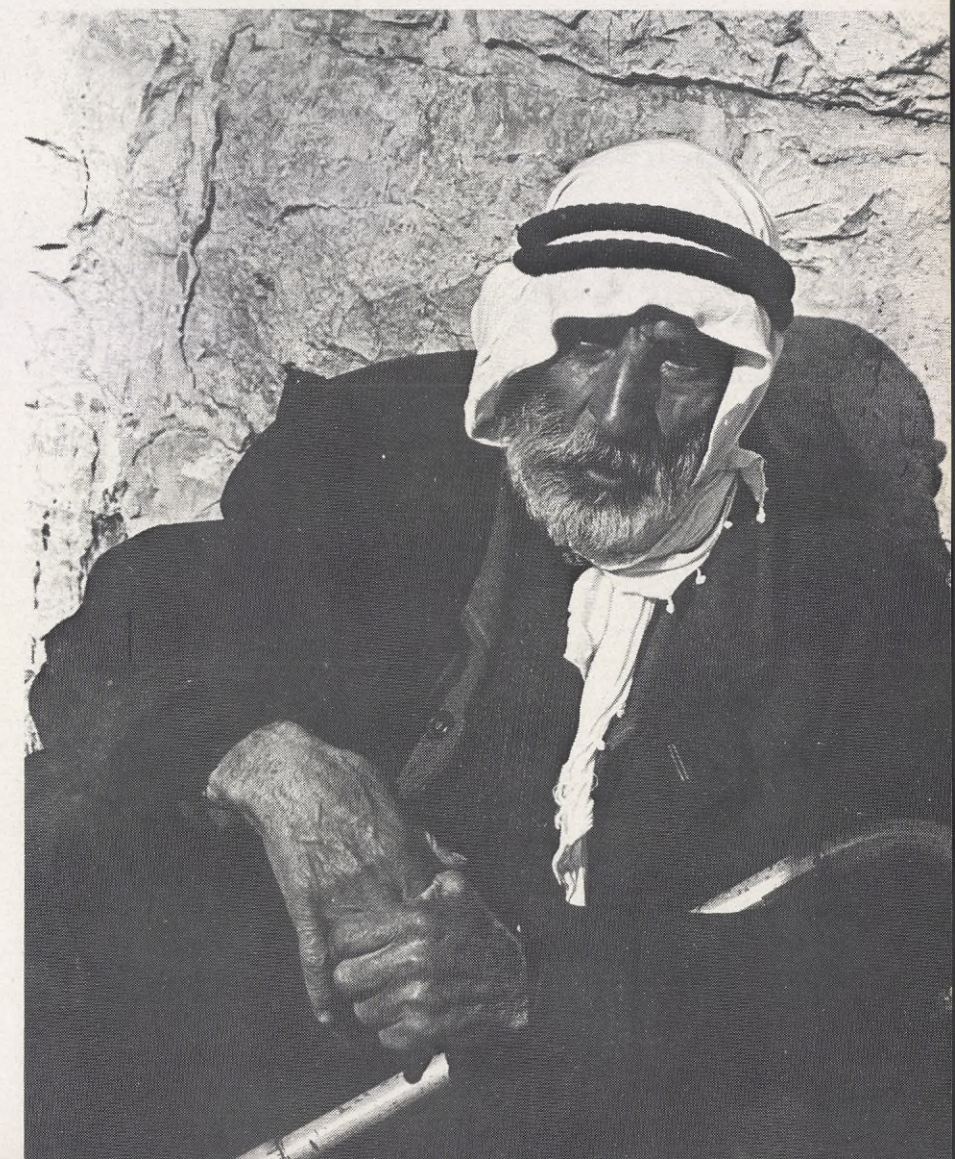


*En man i
Barnabasklostret
i Cypern*

*Tre människor
i Tanga
i Afrika*



Vid muren i staden Betlehem





Naturen är ett bra läkemedel

Naturläkemedel blir naturmedel

Halvdan Renling sammanfattar en aktuell utredning

Naturläkemedlen har diskuterats ganska intensivt de senaste åren. Nu har en utredning lagt fram förslag. Man vill använda beteckningen Naturmedel.

En utredning föreslår.

Vad händer sedan?

Vi har exempel på utredningar som fört med sig dämpande av en opposition. De praktiska resultaten av utredningarna har dröjt. I dessa sammanhang måste oppositionen föras fram på nytt — i den mån de opponerande har kraft att fortsätta.

Skilda opinioner har gång på gång framfört kraven för fri tillgång till örtmediciner, naturläkemedel. Gentemot naturläkemedlen som saluförts har förekommit en övervakningsmetodik av otroligt slag från myndigheters och läkemedelsindustrins sida. Därtill kommer att framställarna av naturpreparat ofta haft svårt att framställa sina intentioner.

I utrednings-Sverige måste vi fråga oss om en utredning kan göra en sommar. Vi frågar enligt ordspråket om en svala kan göra en sommar. Vad beträffar utredningen om naturläkemedel (NLU) har i varje fall något nytt hänt.

Utredningen är klart positivt inställd till naturläkemedels existensberättigande. Detta sker i ett land med månghundraårigt diskriminerande med tal om kvacksalveri osv. Tidigare har man — så snart det gällt örtmediciner — bara velat tala latin. Därmed försvann också den folkliga läkekonst som kunde ha bevarats tiderna igenom.

Frihet för utveckling av örtmediciner har annars funnit i många kulturländer.

Det ska heta Naturmedel

NLU föreslår att de många formerna av naturläkemedel (örtmediciner osv) ska benämnas Naturmedel och få säljas fritt. Detta under förutsättning att de presenteras utan känd skadlighet vid

användning på människa eller djur. Tillverkaren deklarerar detta hos socialstyrelsen. I det sammanhanget uppstår en oklarhet hur försäljare och tillverkare skall samverka.

Enligt utredningen skulle injektionspreparaten undantas från frisläppandet.

Injektionspreparaten kan också bli föremål för nya diskussioner. Injektionspreparaten måste registreras till höga kostnader, även när det gäller Naturmedel.

Det är också av stor betydelse att utredningsresultatet omfattats av stort intresse och apostroferats av läkare, som tidigare pläderat för fri tillgång till Naturmedel. Således säger doktor Mats Beling i ett uttalande:

— Utredningen har arbetat i en positiv anda och deras rapport kommer mycket väl att kunna bilda underlag för en fortsatt konstruktiv debatt om naturmedlen. Vidare borde man införa utbildning av intresserade svenska läkare i okonventionella läkemetoder.

NLU har även velat verka för att det skall ske ett utbyte av erfarenheter mellan företrädare för olika medicinska skolor.

Skolmedicinens företrädare har aspekter. I en kommentar till NLU skriver Läkartidningen i 47—75:

...maximen "vetenskap och beprövad erfarenhet" har otvivelaktigt fått något av "Helig ko" över sig, konstaterar utredningen. Fråga är om inte dessa krav stundom kan vara till ett visst hinder för läkekonstens utveckling.

Läkartidningen summerar:

"Utredningen säger sig visserligen sakna konkret underlag för sitt antagande men menar ändå att denna grundsats inte får vara den obotfärdiges förhinder mot biträdandet av nya vägar inom läkemedelsområdet.

Det är onekligen ett djärvt påståendet, säkert en utmaning för många ortodoxa medicinare, men är det ändå inte befriande att frågan sätts under diskussion? Vi är nog alla intresserade av en sådan debatt, nu."

Odla medicinalväxter

Det finns också många motsägelser inför möjligheten av att Naturmedel skulle få säljas fritt. En del av farhågorna har fått fart efter veckopressens upphävsande av Naturmedelens försäljningsled. Detta har ändå inte med forskningen kring Naturmedel i ny riktning att göra.

Om en utredning ger möjlighet till nya intentioner, hur verkar det för möjligheten till en ny forskning? Redan har möjligheten nämnts: Läkare kan få komplettera sin utbildning att utsträcka sig till de icke-konventionella medicinerna. I vårt land blir det intressant att följa hur sådan utbildning kan ändra ståndpunkter och förutfattade meningar, ex.vis förhållandet till akupunktur.

På irländska torvmossor försiggår experiment, tydligt lyckade, med odling av medicinalväxter. Finns möjlig-

heter till odling av medicinalväxter på de svenska torvmossorna?

Möjligen kommer i en framtid de ideellt arbetande naturvårdarna att alltmer värdesättas. Naturförstöringen kan leda till detta. I vissa sammanhang i kärnkraftsdebatten har de ideellt arbetande naturvårdarna löjliggjorts. Den fortsatta naturförstöringen kan leda till något annat. Samtidigt fortsätter planeringen hur man ekonomiskt skall utnyttja naturtillgångarna.

Mellan naturvård och kortsiktiga ekonomiska intressens kortsiktiga vinstresonemang kommer motsättningsarna att skärpas.

Nya böcker kommer

Litteraturen om naturläkemedel har åtskilligt att förtälja och mera intressant är att vänta. På senare år har forskare av olika slag frenetiskt sökt i antikvariaten (de fåtal som finns kvar) efter böcker om naturläkemedel. Vi har också aktuella böcker om naturläkemedel.

Tillsynes obekymrad över diskrimineringen av örtmediciner har en "evergreens" på området fortsatt att komma ut i nya upplagor också de senaste decennierna. Det är "Örtagubbens 25 underbara läkeörter" som blivit kända i vida kretsar.

Idag är nya böcker om naturmedel på väg att utkomma. Ofta blir det fråga om översättningar. Sverige har väl inte här kunnat följa med i utvecklingen? En nyöversättning värd att rekommendera är F. Stary och V. Jiráseks Läkeväxter. Översättning och bearbetning har gjorts av naturvetaren i radio Bertil Wahlin. Han varnar för experiment med giftiga växter. I boken ges recept för tillagning av hälsotéer bl a Wahlin ger i förordet en kortfattad historik över hur läkeväxterna förr kom att få en framträdande roll här i Norden. Boken har utgivits hos Norstedts Förlag. ■

Mary Erixon ny ordförande i Uppsala

Uppsala läns centralorganisation för hjärt- och lungsjuka har hållit årsmöte i Folkets hus i Uppsala. I 35 år har organisationen verkat och bar ursprungligen namnet Uppsala läns Konvalescentförening med inriktning helt på gruppen TBC-sjuka.

Den utbredning som sjukdomen då hade vållade stora sociala problem för den enskilde individen och för de anhöriga och var en av orsakerna till föreningens bildande. Konvalescentföreningen sökte genom insamlingar och på annat sätt hjälpa de drabbade människorna och familjerna med medel utöver vad man kunde erhålla från kommunernas sociala förvaltningar.

Föreningens verksamhet hade också till uppgift att genom information om de sjukas problem att skapa förståelse för behovet av åtgärder på det sociala området. En åtgärd bl a som man lyckades få förståelse för var behovet av kurator vid lungkliniken i Uppsala eller som det då hette centralsanatoriet i Uppsala. Så småningom gavs det genom en breddning av sjukdomsgrupper möjlighet för människor med hjärt- och lungsjukdomar att ansluta sig till organisationen samtidigt som det böt namn till centralorganisation och även fick lokala föreningar.

Centralorganisationen avser att vid en höstsamling fira 35-årsjubileet under både värdiga och festliga former den 30 oktober 1976.

Forts sid 23

RÖDFÄRG

Nya prislistan för 1976 är utkommen.

Sändes gratis och franco på begäran.

FÄRG & CEMENT

Ulfshyttan, 781 00 Borlänge

Ordertel. 0243/510 62.

Kontors- och affärstid 9—12, 13—18. Lörd. 9—12.

Borlänge Väveri AB

Filargatan 2 - 781 00 Borlänge

Tel. 0243/119 05

Tillverkning av:

Handdukar - Festresor - Borddukar

Begär offert



Snart är det sommar och kollo!

— Hej, alla barn och föräldrar. Ni vet väl vad kollo är? I fjol somras togs den här bilden på ett kollo som Riksförbundet för cystisk fibros hade. Det var på en ö som heter Galtarö. Den ligger utanför Stenungsund och Stenungsund ligger i Bohuslän.

Så här sa några som var med på kollo.

Stefan

Roligast på kollo är att leka indianer och att jaga tjejer (på kvällarna).

Tråkigast är att gå ner till stora bryggan och bada.

Åsa

Roligast idag var när vi tappade matvagnen och alla apelsinerna rullade utför backen. Då skrattade jag.

Maria

Jag tycker att kollo är trevligt. Det är så nära till badplatser och skogen. Ibland så tycker jag om maten och ibland inte, fast efterrätterna är jämnt goda.

Kirsten

Jeg synes at Galtarö er et skøn natursted, men gode bademuligheder, samt god plads til alle sportsgrene, og god plads til att bygge hytter på.

Dem som arbejder på kolonien er som rel søde men sommetider er de og så skører men det er der ikke noget at gøre ved. Børnene på de andre pavejonger er som rel og så søde undtagen når de skrigger forbande dansker efter os. Maden vi får er også nogenlunde men den er sagfølelig end den vi får hjemme.

Christina Westring, konsulent, RfCF

Kollo gav förstås mycket i form av sol och bad, lekar, tävlingar, idrott, utflykter, fiske, båtfärder och mycket annat roligt. Men kollo vill också ge de hjärt- och lungsjuka barnen möjlighet att resa hemifrån en tid (vilket de sällan annars kan), få träffa andra kamrater, få leva i grupp med allt vad det innebär av social träning och få känna att de klarar sig utan föräldrarnas närhet en kort tid.

LINDARNA-FALUN

Postbox 405, 791 03 Falun 3

LOTTERIER - TOMBOLOR
BINGOVINSTER - FESTSERVICE
SPORTPRISER

RING 023/33050

Beställ våra nya kataloger

STATUS BILDKRYSS



OBE- STÄMT KAN BÖCKER						HELG- HÄLSNING LATTAR BORDER													
↳					KAN VI AV FÄRS HAR- MONISK			ENGELK BIL											
LINJE			TILLFÖR- LITLIGA I ARSE- NALEN					PROND- MEN TOPP- MAN							BÖRJAR GÅRDET MED				
TES- TADE								PRO- BER- STEN											
TRÄD	LIST PLAT- TOR				SOM NÄS- LJU- DET			LÄG OCH I KLARA				STELLA I STAL- LET			SPORT- KLUBB BOK- KLUBB				
↳			KAN SES I BREV		KAN GE SKUG- GA		VISAR MIETO I SPÄ- RET						TÄV- LING						
KÖPER DE FLES- TA KAF- FET					GER SÄMJO- REN NYA KRAF- TER			ENSAM		BYX- LINJE FRAKTAR TUNGT									
		LAND- TUNGA				GÄR NER- ÅT					HÄR- SVALL SIM- KLUBB								FIR- MA
STOJ TUMMEN NER		JAMARE	HÖRS VID DIS EN SPET- SIG SAK										HÄR MÅNGA BROTT MÅRKNA I SÖDER						
↳						INNE- HÄLL		DRAR INTE JÄMNT DALORT							TITTAR				
HÄL- LER LÅDA		VANKA KNUFFAS MAN I			KATT														LÄNG PERIOD
GRIS- PLATS	LAPP PÅ LUCKAN DRYCK							TILL- TAL		VÄN- LIG		KAN LÄTT ANACKAS			KAN GLAD- LYNT				
↳				STÄR INTE FÖR FÖLD- DERNA															
ENG. TITEL					HÖGSTA EN- HET														
										FÖR- PESTAR- LUFTE									

nr 5

Lösningarna måste vara Status redaktion, Box 3196, 103 63 Stockholm, tillhanda senast den 10 juni och tävlingsbrevens skall vara märkta "Bildkryss nr 5".

Tre priser utdelas som vanligt, nämligen ett på 50, ett på 25 och ett på 15 kronor.

Pristagarnas namn meddelas i Status augustinumner.

Namn

Adress

Postadress

ANDERZ HARNING Fransk pytonorm

Jag har en viss förkärlek för pytonormar. Dom är på många sätt sympatiska djur. Dom påstås vara kalla men det vill jag inte hålla med om. Dom är faktiskt inte främmande för vänskapliga relationer. Det är klart att dom kan bli lite för långa men så länge man bara ger dom en mus i veckan håller dom sej vid liv inom rimliga dimensioner.

Jag bodde i Rambouillet en gång i världen. Det är en liten stad söder om Paris. Jag hade tänkt lära mej lite franska i en skola som var inrymd i ett gammalt slott. Dessvärre upptogs min tid av en massa andra nödvändiga saker. Jag kom dit en grusig morgon i april från Spanien och inkvarterades i ett litet trångt rum med fuktiga väggar. Nånstans smattrade en skrivmaskin och några unga damer gick omkring som andar. Bakom maskinen satt en sportig typ och såg begåvad ut. Han var ställets författare och uppskattade just då inte att jag också började skriva maskin.

Men i ett rummittemellan bodde en adlig popsångare som hette Charlie. Det vore en allvarlig lögn att påstå att han kunde sjunga. Det visste han själv. Han gladdes åt teknikens framsteg. Ingen inspelningsstudie är så dåligt utrustad att den inte kan få en elefant att låta som Birgit Nilsson om det är nödvändigt. Charlie lät nästan som Bir-

git Nilsson när han kom ut på skiva med Halmstad Rock eller vad det nu var låten hette.

Det var Charlies fästmö som hade ormen. Den var döpt till Felix. Faktum är att den lystrade när man ropade på den. Jag antar att den drömde om möss. Den la huvudet på sned och ringlade tvärsöver rummet och upp längs benet och runt midjan. Vanligen sov den inslingrad i ett element som alltid var kallt: förmodligen hade den ormminnen som sa att det åtminstone borde vara varmt där.

Vi ägnade oss åt att braka igenom det franska landskapet under ett par månaders tid. Det finns inte en håla mellan Quimper och Troyes som inte hedrats av vårt besök: vi åkte uteslutande längs en östvästlig linje.

Det hände att vi kom fram till ludiga krogar i skymningen och kände doften av filet mignon eller stekta foreller. Ibland fanns det inga lediga bord och då gjorde Felix sin insats. Vi brukade sätta oss vid något halvbesatt bord och torka svetten ur pannan och prata en stund om vädret och sen uppmuntrade vi Felix till en utflykt. Jag brukade ha honom runt midjan. Där trivdes han.

Dom lokala fransmännen tyckte alltid att det var ett lustigt skämt. Dammerna utbrast förtjusta i ett "plastic!" I varje fall till en början. Felix vag-

gade fram och tillbaka och betraktade främlingarna med påfallande avsmak. Vanligen misstolkades dock hans spelande tunga. Det gick upp för folk att han var livslevande och att han också gjorde intryck av att vara enormt hungrig.

Det fanns två krogar som tömdes på trettio sekunder på det viset. Lediga bord fanns tillgängliga överallt. Vid några tillfällen ringde värden efter polisen men anlända konstaplar backade ur lokalen med mössan i hand. Det finns ju gränser för ett yrkes risker. Dessutom var dom väl inte alltid säkra på om inte den där sista calvadosen satt igång en ogynnsam process i bak huvudet.

Felix tyckte om att åka bil. När vi färdades genom natten brukade han krypa upp en bit mot min hals och sticka ut sitt vaggande huvud och stirra in i strålkastarljuset som plöjde genom småvägarnas alléer. Eller kanske var det bara det att han trots allt inne i sin ormskalle hade en föreställning om världen utanför. Jag vet inte.

En gång körde vi för fort genom ett litet samhälle och blev uppåkta av en annan mc-polis. Han stannade oss och gjorde honnör och undrade om vi möjligen druckit för mycket vilket vi indignerat och dessutom med rätta förnekade. Just då fick han se Felix. Han hoppade en meter bakåt och skakade

Detta är berättelsen om när Anderz Harning i sin ungdom bodde i Rambouillet, som ligger i Frankrike en bit söder om Paris, och blev vän med pytonormen Felix. I vissa situationer kan det vara bra att ha en pytonorm med sig, men det kan också medföra besvärligheter.

i hela kroppen. "Men det har jag", sa han och försvann hastigt i mörkret.

Diverse lokala förmågor försökte ibland ställa till med slagsmål. Det gällde särskilt på danslokaler och liknande. Felix gjorde emellertid sin plikt och vi lugnade sedermera flickorna med att han var speciellt dresserad att anfälla franska män.

Jag höll på med en ny bok i den där vevan och det var lite svårt att få tid över till skrivmaskinen. Dessutom var det det vanliga trasslet med pengar. Saken blev inte bättre av att nersända honorar måste gå genom den osannolika franska bank-byråkratin. En dag när jag väntade en större summa tog jag med mej Felix till banken och lät honom göra en rytmisk uppvisning inför den något skärrade direktören. Jag hade i fortsättningen utomordentliga förbindelser med den banken.

En tid därefter var vi i Bretagne. Ingenting går upp mot fyrtioåtta ostron och en flaska pernod klockan åtta på morgonen. Bretagnarna själva utsluter ostronen ur frukosten: nykterhetsrörelsen i franska västern är en tragikomisk historia. Givetvis hade vi med oss Felix. Men strax efter åtta en morgon var han försvunnen.

Vi letade efter honom hela förmidan och meddelade vår omgivning att det var en lika värdfull som ofarlig orm. Småningom återfanns han styckad i fyra delar. Bakom honom stod en fli-

nande och berusad tioåring. Vi fick aldrig reda på om barnet möjligen genom dimmorna tänkt sej att det var en ål som strandat.

Varken Charlie eller hans fästmö var med vid Felix' hädangång och det hela var lite svårt att förklara efteråt.

Jag behöll djurets ädla huvud och lyckades övertala en konservator att ge det den rätta själsligheten. Det vilade sedan i flera år på mitt skrivbord och överöste mej med inspirerande och vänliga blickar ur de tankfulla ögonen. Jag förlorade det slutligen vid den bulgariska gränsen. Man kunde inte riktigt klassificera det efter gällande tullbestämmelser. Jag förmodar att Felix' huvud numera pryder någon tullsamling.

Hela skolan i Rambouillet sörjde honom. Det gällde särskilt kvinnorna som ju inte längre hade något att vara rädda för. Det var slut med alla ack och oh.

Jag hade själv tagit mycket illa vid mej och var enbart glad när terminen slutade. Det var slut med våra färder mellan Quimper och Troyes. Jag styrde ner mot Mansle som är en liten stad öster om Cognac. Där skrev jag boken färdig på ett ställe som hette Guldtuppen. En stillsam flod flöt förbi staden och jag brukade försöka meta där. Fiskekortet kostade en tia och det dröjde en tid innan jag fick reda på att ingen

sett en fisk i det vattnet på många år. Jag åkte på slingriga vägar in till Cognac och fördjupade mej i konjaks-tillverkningens historia. Felix' huvud hade jag ständigt i kavajfickan.

Och det var i Cognac som jag trodde att jag råkat ut för en släng av delirium. En kväll när jag satt på ett näringsställe kom det in ett högljutt gäng ungdomar. Det fanns inga bord lediga. Då tog en av dom fram en replik av Felix som långsamt krälade ut på golvet. Jag höll mej för pannan och kände ängsligt efter i fickan: min Felix låg där han borde ligga. Jag tyckte mej till och med höra honom väsa.

Jag stålsatte mej och satt ensam kvar vid mitt bord när alla andra upptäckte att ormen inte var gjord av plast. En av ungdomarna tittade storögt på mej och jag drog värdslost fram min Felix.

Hans okände broder höjde långsamt överkroppen och glodde med glimmande ögon.

Tillbaka i Mansle höll jag ett långt föredrag om pytonormar för en häpen församling. Antagligen drog man slutsatsen att jag var galen. Jag viftade sorgset med Felix' huvud och värds-husvärden kallade på en läkare som talade vänligt till mej och gav mej en lugnande spruta.

Vid återkomsten till Spanien skrat-tade tullen bara uppskattande och klappade Felix på nosen.



Krav på lungklinik med egna vårdplatser vid konferens i Jönköping

Hjärt- och lungsjuka i E, F, G och H-län har haft en två dagars regionskonferens i Jönköping. Temat för konferensen var "Sjukvårdens utformning och planering" samt "Handikappråden".

Lördagen ägnades åt handikappråden. Det är valår i år, och handikappråden, som följer de politiska valen skall nyväljas. Ordföranden i Statens handikappråd, riksdagsman Tage Johansson, Jönköping informerade. Efter informationen följde grupparbete och man behandlade där de problem, som den medicinska gruppen med sina elva handikapp har.

På söndagen hade man en hearing med överläkarna Sven Nilsson, Jönköping, Ingvar Ståhle, Kolmården, Milorad Miladinovic, Eksjö, riksdagsman Arne Magnusson samt landstingsman Oskar Nilsson i panelen.

Debatten kom mest att röra sig om lungvårdens utformning i framför allt E- och F-länen.

Glöm inte tuberkulosen

Lungspecialisten dr Ståhle talade om, att behovet av TBC-vård i dag är relativt obetydligt. Man räknade med 15-20 platser för TBC-sjuka vid den nya lungklinik i Linköping. Man borde också avdramatisera smittorisken. I Kolmården blandades i dag TBC-patienter med övriga patienter. Dr Ståhle sade dock, att läkarna inte fick glömma bort tuberkulosen. Den fanns kvar och nya allvarliga fall upptäcktes fortfarande.

De TBC-sjuka borde få adekvat vård på lungklinik. En del kanske måste ha vård ett halvt år. Man måste också kolla upp, att patienten tålde medicinerna. Även recidiv förekom, och de kanske var mera svårbehandlade.

Den nya lungklinik i Linköping beräknades få 89 platser varav två för regionsvård. På lungklinik skulle också astmor vårdas. Inte endast astmans akuta skede skulle behandlas. Man kunde nämligen nå långt, om man gav sig tid till astmorna och gav dem lämplig vård. Astmorna borde skötas där man var van vid dem, och där de kunde vårdas en längre tid, så att de sedan skulle kunna klara sig en längre tid hemma.

Jönköping bör ha 60 platser

Dr Miladinovic instämde helt med dr Ståhle. Han hade reserverat sig mot det förslag, arbetsgruppen för F-länets lungklinik framlagt om antalet platser på lungklinik. Antalet platser borde vara minst 60. Även TBC-fallen borde ha vård på lungklinik. Det vore mycket olyckligt att splittra vården och lägga en del platser på internmedicin. Astma är en obstruktiv lungsjukdom. Dr Nilsson sade, att patienterna skulle få mera att säga till om. Han var dock inte överens med lungspecialisterna utan anslöt sig till arbetsgruppens förslag om en uppdelning av platserna på lungklinik, infektions- och internmedicin. De akuta astmorna skulle behandlas på internmedicin. Patientföreningens kontakombud sade, att redan i dag vårdas ju en hel del akuta astmor på

medicin, varför skulle då platsantalet där utökas till förfång för lungklinik.

Kritiska röster

Landstingsman Oskar Nilsson ställde sig kritisk till arbetsgruppens utredning. Han undrade, om det var riktigt att sprida ut den här gruppen, som är så specialiserad. Han tog också upp paspatbehandlingen. Indragningen av paspat hade gjort, att flera tidigare arbetsföra nu endast kunde arbeta 20 % effektivt. Nu måste de sjukskriva sig.

Läkarna tyckte, att paspat varit bra, men att man borde utreda det. Dr Milodinovic omtalade, att man i Lund höll på med en sådan utredning. Av tidsnöd hann man inte diskutera så mycket om hjärtat. Dr Nilsson berättade dock, att i Jönköping hade man börjat med fysisk träning. Denna träning hade en välgörande psykisk effekt. Det skulle så småningom bli likadana behandlingar i Eksjö och Värnamo.

Uttalande med flera krav

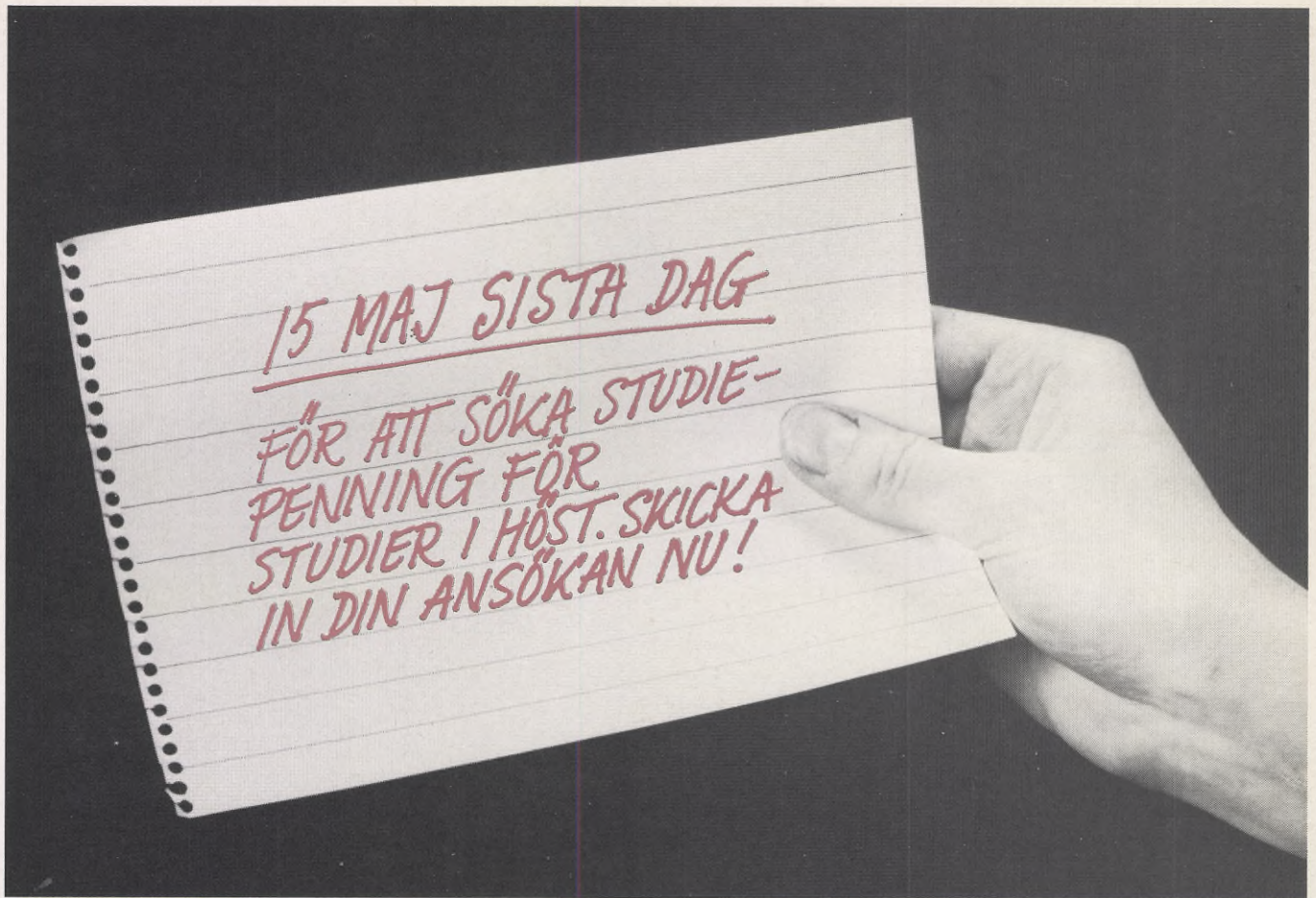
Efter heeringen avgav föreningarnas ombud följande uttalande:

Krav att tillräckligt antal lungspecialister sköter lungsjukdomar som astma, TBC, bronkit och lungcancer. Lungklinik med egna vårdplatser i tillräckligt antal och med god utrustning för diagnostisering och behandling. Astmatiker skall inte behandlas bara i det akuta skedet utan också ha förebyggande vård. Man får inte heller glömma bort, att TBC fortfarande är en allvarlig sjukdom, som även i fortsättningen bör få adekvat vård.

Krav på att dessa sjukdomsgrupper får adekvat behandling på lungklinik, så att dessa patienter inte blir invaliderade. Sjukdomsförlopp och sjukdomsbild gör, att dessa sjukdomsgrupper inte kan konkurrera om vård på internmedicinklinikerna.

Krav också på uppföljning av hjärtpatienters eftervård och rehabilitering.

K. S.



Studiepenning ska ge dig råd att ta ledigt för att läsa. Du kan få Studiepenning antingen för att gå

- i studiecirkel (timstudiestöd).
- en ämneskurs några dagar vid folkhögskola (dagstudiestöd).
- en längre kurs, minst 15 dagar, på grundskole- eller gymnasieskolenivå vid tex kommunal vuxenutbildning eller folkhögskola (särskilt vuxenstudiestöd).

Du kan söka Studiepenning om du har kort skolutbildning, ett ansträngande jobb, obekväma arbetstider, handikapp eller andra förhållanden som gör det svårt för dig att studera på fritid.

För att få Studiepenning för studier from juli måste du skicka in din ansökan före 15 maj till vuxenutbildningsnämnden i ditt län. Vill du ha särskilt vuxenstudiestöd för att gå en utbildning som pågår hela nästa läsår måste du också söka senast 15 maj. Nästa ansökningstillfälle blir 15 augusti och gäller då studier som påbörjas from oktober. Särskilt vuxenstudiestöd beviljas då bara för kortare utbildningar.

INFORMATION FRÅN CENTRALA STUDIESTÖDSNÄMNDEN I SAMARBETE MED LO OCH TCO.

Eftersom antalet stöd är begränsat, kan tyvärr inte alla som uppfyller villkoren få Studiepenning.

Blanketter, svar på frågor och hjälp med din ansökan får du av studieorganisations på din arbetsplats eller av någon annan på facket. Du kan även vända dig direkt till vuxenutbildningsnämnden.

Det finns också blanketter på försäkringskassan och arbetsförmedlingen. Vill du hellre ha dem direkt i brevlådan, så kan du i stället skicka in kupongen.

Namn _____

Adress _____

Postnr/Postadress _____

Adressen är Centrala Studiestödsnämnden,
Fack, 85101 Sundsvall

Sänd mig ansökningsblanketter för särskilt vuxenstudiestöd , tim- och dagstudiestöd .

Många hyllade Blekinge vid CO:s 35-årsjubileum

Blekinge läns centralorganisation för hjärt- och lungsjuka högtidlighöll sin 35-åriga verksamhet med årsmöte på Stadshotellet i Karlshamn i närvaro av riksförbundets ordförande, generaldirektör Bo Martinsson och dess sekreterare Thord Axelsson samt över hundratalet medlemmar.

Högtidstalet hölls av Alva Bengtsson. Hon erinrade om de gångna årens vedermodor och slutliga framgång i dagens samhälle.

Bo Martinsson anknöt i sitt anförande till Alva Bengtssons tal och minde om pionjärtidens arbete. Han framförde riksförbundets hälsningar och överlämnade förbundets standar till CO och riksförbundets hedersmärke till Alva Bengtsson.

Nästa talare var landstingets ordförande, Rune Malmros, som erinrade om det goda samarbetet på det kommunala planet och länsplanet samt överlämnade en blomsteruppsats.

Blommor överlämnades också av HCK:s i Blekinge ordf Linné Wildros. Han erinrade om att CO var en av de äldsta handikapporganisationerna i HCK.

Ordföranden i Kristianstads läns CO, Elliot Nylander, överlämnade en praktfull ljuskandelaber och frambar en önskan om en ljus framtid.

Från Malmös CO överlämnades en tavla av dess styrelsemedlem Göte Nilsson.

För Ronneby sociala centralnämnd talade ordföranden, Henry Johnsson, och överlämnade en praktfull blomsteruppsats.

För Karlshamns sociala centralnämnd talade Per Widerberg och överlämnade blommor.

För Karlskrona sociala centralnämnd och kommunala handikappråd talade sekreteraren i handikapprådet Sture Jinton och överlämnade en ljusstake i mässing av gammal blekingsk modell.

Årsmötesförhandlingarna leddes av Alva Bengtsson med Ellen Kindvall som sekreterare.

Vid företagna val omvaldes till ordförande Alva Bengtsson på ett år. Till sekreterare nyvaldes Sigvard Westberg, Karlskrona, efter Ellen Kindvall som av sagt sig.

Till lokalföreningarnas representan-

ter i centralorganisationen valdes Ivan Magnusson, Karlskrona, Fritz Pettersson, Karlshamn, Gunnel Olausson, Ronneby, och C-G Wiklund för Furs patientförening. Till kontaktman för Sölvesborg omvaldes Olle Eliasson samt till kontaktman för Olofström Nils Strömberg, likaså omval. Till revisorer omvaldes Ruben Nilsson och Uno Kvist.

Centralorganisationens representant i HCK blev Artur Svärd. I riksförbundets representantskap kvarstår Alva Bengtsson med Olle Eliasson som suppleant. Den senare blev också utsedd till CO:s ombud vid förbundets kongress i sommar.

Två motioner till årets kongress antogs av årsmötet.

Vid årsmötets avslutning framförde vice ordföranden i CO, Ivan Magnusson, ett tack från styrelsen till ordf. Alva Bengtsson samt den avgående sekreteraren Ellen Kindvall samt överlämnade blommor till dem.

Ivar Magnusson

Åke Aspling avtackades för gott arbete

Centralorganisationen i Värmlands län för Hjärt- och Lungsjuka fick ny ordförande vid sitt årsmöte. Till ordförande efter Åke Aspling valdes Albert Magnusson, Säffle.

Att efterträda Albert Magnusson som kassör valdes Helge Nilsson, Gunnarskog, till sekreterare Gösta Stake, Kristinehamn, samt till vice ordförande Sonja Johansson, Gunnarskog.

Riksförbundet representerades av Bengt Dalström som höll ett anförande om den framtida verksamheten. Han tackade även Åke Aspling med blommor för hans omsorg och goda arbetsinsatser inom Centralorganisationen, speciellt Konvalescenthemmet Björkefors. Även Albert Magnusson fick blommor och en eloge för sina insatser som fungerande ordförande och kassör under sista delen av året.

Umeå fick 40 nya medlemmar

Lövsta lokalförening Umeå av Riksförbundet Hjärt- och lungsjuka har haft årsmöte.

Styrelsen omvaldes och består av ordförande Georg Lind, kassör Florence Persson, sekreterare Folke Bergvall samt följande ledamöter Elsy Gyllemalm, Edvall Eriksson, David Nilsson, Alex Andersson och som hedersledamot Harald Holm.

Revisorer blev Sven Nyhlen och David Wejmalm. Till studieorganisatör omvaldes Eva Jonsson.

Av verksamhetsberättelsen framgick att föreningen kunde se tillbaka på ett aktivt verksamhetsår. Medlemsantalet har ökat med 40 till 200 medlemmar. En betydande studie- och kursverksamhet har varit igång och sommarutflykter har hört till verksamheten.

Nils-Åke Åslund från länets HCK informerade om HCK:s uppgift som samarbetsorgan mellan handikapporganisationerna och dess uppgift och målsättning.

Musik, sång och historier ingick i underhållningen.

Ett mycket välbesökt och innehållsrikt årsmöte.

G. L.

Karlstad firar i höst 30-årsjubileum

Konvalescentföreningen i Karlstad har haft årsmöte med stor anslutning.

Mötesordförande var Per Alström. I en paus i årsmötesförhandlingarna hade man lagt in ett kulturellt inslag med gitarr och dragharmonika. Det var dragspelaren Oscar Alfredsson och trubaduren Gunnar Edlund, som hade ett timplångt program med bland annat visor av Evert Taube.

Till ordförande i föreningen valdes Astrid Bofeldt. Övriga ledamöter blev Lena Gustavsson-Stöth, Sigrid Björk, Arvid Björk och Karl Jansson. Föreningen, som bildades år 1946, firar till hösten sitt 30-årsjubileum med en festlighet.

2 veckor gratis i Danmark

I likhet med tidigare år inbjuder RHL:s broderförbund i Danmark till gratis sommarvistelse.

15 juni—29 juni (15 dagar) för två förbundsmedlemmar på Boserup Mindes rekreationshem i Glamsbjerg på Fyn, Danmark.

2 juli—16 juli (15 dagar) för två förbundsmedlemmar på samma ställe. Vistelsen för varje period innefattar gratis kost och logi. Enda kostnaden för ett par veckors härlig sommarvistelse blir resekostnaden tur och retur hemorten—Glamsbjerg.

Platserna till dessa sommarferier har alltid varit mycket eftersökta. För att kunna komma ifråga vid fördelningen av platserna måste vi ha anmälan senast den 15 maj.

På grund av reparationsarbeten kan broderförbundet i Norge icke ta emot några gäster denna sommar.

UPPSALA

Forts fr sid 15

Vid årsmötets inledning höll vice ordföranden Mary Erixon en parentation över den avlidne kassören Karl Karlsson och minde om hans insats i föreningens arbete med en tyst minut.

275 medlemmar är direktanslutna

Till ordförande för mötet utsågs Gunnar Eriksson med Bengt J. Johansson som sekreterare och Karin Bentemark och Gerd Jäderholm som protokollsjusterare. Verksamhetsberättelsen gav vid handen att organisationen har 275 medlemmar direktanslutna och 80 medlemmar i den lokala Enköpings Konvalescentförening.

När det gäller de allmänna frågorna inom handikapprörelsen deltar organisationen i HCK:s arbete, inom vilken ram bla drivs verksamheten inom handikappråden på den landstingskommunala sidan och i kommunerna. Samarbetet med övriga handikapporganisationer sker givetvis inom denna verksamhet.

Studieverksamheten har bedrivits dels i cirklar och dels genom kurser och i senare fallet i Riksförbundets regi. Centralorganisationen är också ansluten till ABF och utnyttjar stu-

diemöjligheterna inom denna verksamhet.

En verksamhet med möten månadsvis har uppskattats av medlemmarna. Dessa möten har varit förlagda till dagtid men styrelsen undersöker möjligheterna till förläggning även till andra tider. Berättelsen godkändes liksom revisorernas berättelse och styrelsen beviljades ansvarsfrihet.

Mary Erixon ny ordförande

Vid val till styrelse och olika funktioner för år 1976 utsågs till ordförande Mary Erixon, Uppsala, då förutvarande ordförande Martha Mattsson undanbett sig återval p g a hälsoskäl. Till kassör utsågs Robert Lundgren, Uppsala, nyval samt övriga ledamöter Bengt J. Johansson, Karin Bentemark, båda Uppsala, Monica Eklund och Gerd Jäderholm, Enköping, samt Anna Britta Rosmar, Örbyhus. Till ny ledamot i Riksförbundets för hjärt- och lungsjuka representantskap utsågs Bengt J. Johansson med Mary Erixon som suppleant. Kongressombud blev Mary Erixon med Robert Lundgren som suppleant. Vidare utsågs festkommitté och representanter i olika organisationer. Socialombud blev Karin Bentemark och Anna Britta Rosmar samt studieorganisatör Maj-Britt Blixt.

Två motioner till kongressen

Årsmötet beslöt att till riksförbundets kongress i sommar, vilken är förlagd till Borås, framföra två motioner, som inspirerats av organisationens studie-cirkel "Aktiv medlem". Den ena gäller en breddning av medlemskapet till att gälla även anhöriga till personer som drabbats av de aktuella sjukdomarna, vilket f n inte är fallet. Den andra gäller frågan om skattebefrielse för handikappfordon när innehavaren lämnar sitt förvärvsarbete och pensioneras varvid denna förmån dras in. Mötet beslöt att man under sommaren skulle anordna en bussflykt för medlemmarna tillsammans med Enköpingsföreningen.

Tack till Martha Mattsson

Fungerande ordföranden Gunnar Eriksson framförde mötets tack till avgående ordföranden Martha Mattsson och styrelseledamoten Britt-Marie Norberg för det arbete de lagt ned i organisationen. Tillträdande ordföranden Mary Erixon tackade för det förtroende som visas henne och den nya styrelsen samt hoppades på ett gott samarbete och en god verksamhet under det nya verksamhetsåret. Årsmötet avslutades med ett samkväm där medlemmar ur Uppsala Accordionklubb underhöll med musik till dragspel på ett förtjänstfullt sätt.

Pristagare

bildkryss nr 3, 1976

- 1:a pris 50 kr Ellen Skogström, Birka-gatan 16 B, 752 39 Uppsala
- 2:a pris 25 kr Ingrid Nilsson, Holka P1 1134, 310 51 Heberg
- 3:e pris 15 kr Naimi Peterson, Storgatan 82, 615 00 Valdemarsvik

Ett tryggt stöd i en svår stund



Stockholms

ELDBEGÄNGELSEFÖRENING

Ombesörjer både eldbegängelse- och jordbegravningar. Utan enskilt vinstintresse.

Huvudkontor: Sveavägen 116 vid Odengatan 15 16 60
Söder: Ringvägen 127 40 58 59 eller 40 58 76
Folkungagatan 104 (vid Renstiernasgatan) 43 66 17

Kungsholmen: Hantverkarg. 28
(AB Öhmans begr.byrå) 53 33 75
Östermalm: Valhallav. 143 63 40 61
Handen: Källv. 20 B 777 22 10
Märsta: Ombud. Stationsg. 3 0760/150 90

Sollentuna: Sollentunav. 118 96 26 25
Hägersten: Blommensbergsv. 127
vid Hägerstensv. 18 65 00
Järfälla: Ombud fru G. Hahn 0758/108 00
Göteborg: Chalmersg. 21 031/20 21 30

Rådgivning och dödsfallsanmälan efter kontorstid 08/51 91 00

VID BESÖK I HÖÖR,

ät och bo på

Järnvägshotellet

God mat och gott kaffe

Propra rum

Tel. 0413/200 25

Toppvinst i RHL-lotteriet 1976



FIAT SPECIAL 127-76, 1976 års modell

Dessutom

Luxor färg-TV Prisma 22"

Elna strykmaskin

Luxor svart-vit TV Gazette 17", bärbar

Luxor kasettradio

Luxor transistorradio Luxorita

Kikare

Agfa pocketkameror

Linnevaror, hushållsartiklar m m, m m

**Inga väntans
tider!**

•
Dragning verkställd före
lottförsäljningens början

•
**Ni ser genast om
lotten ger vinst!**

7.147 värdefulla vinster

RIKSFÖRBUNDETS FÖR HJÄRT- OCH LUNGSJUKA RIKSLOTTERI 1976

Härmed beställes

..... st. lotter à 2:50 att sändas mot postförskott
+ porto eller

..... st. lotter à 2:50 att sändas varje månad
fr o m maj t o m sept 1976 mot postförskott +
porto.

Dragningslista medföljer gratis.

Namn:

Adress:

Var god texta!

Sänd ej pengar med denna rekv.

Status 5/76

Frankeras
med
brevporto

RHL-lotteriet

Box 3196

10363 Stockholm

← **LOTTPRIS 2:50 KRONOR
REKVIRERA NU**

**Sammanlagd vinstsumma
över 258.000:—**

Vid rekvisition av minst 10 lotter i sam-
sändning — portofritt.

Minst en lott till varje familjemedlem
ökar familjens vinstchans!